

NAPIĘTNOWANA

Prawdziwe dzieje nieszczęśliwej kobiety

Przed wyjściem wszakże Pola rzekła mu jeszcze:
 — Nie chciałabym więcej tu mieszkać. Ani w tym domu, ani wśród tych mebli. Pragnęłabym, aby matka nasza, odzyskując nas, znalazła nas, jako pracującą i z własnych sił utrzymującą się kobietę. Za tę cenę, może zdołam uzyskać jej przebaczenie.
 Rys uścisnął jej rękę, szczerze tym wzruszony. Zapewnił ją:
 — Matka ci przebaczy, Poleńko... Przysięgam ci...
 — To obecnie jest moim jedynym pragnieniem. Miłość twoja zaś będzie mi do grobu najmilszym i najpiękniejszym wspomnieniem całego mojego życia...
 Zbliżył się do niej i... chciał jej jeszcze coś powiedzieć... może raz jeszcze wyznać swoją miłość, najszczęśliwszą i najgłębszą... ale w ostatniej chwili jednak... umilkł.
 Rzekł tylko głucho na pożegnanie:
 — Nie traćcie nadziei... Wierzcie w jaśniejszą przyszłość...

Pola nie odradła tajemniczego znaczenia tych słów.
 Czy to miała być tylko ogólnikowa pociecha?
 Czy też chciał przez to powiedzieć, że uważa, iż jej jako żonki Krystyny, należy się wynagrodzenie krzywd, które na nią spadły, od syna sprawcy wszelkiego złego?
 Tak czy inaczej, Rys już następnego dnia poczynił kroki, aby odnaleźć Krystynę Łazarską.
 Napisał do sierocińca w Walewicach. Potem do Berenskiego. Daremnie...
 Bereński odpowiedział, że od czasu pogrzebu Łazarskiego nie widział się z Krystyną.
 Podobno błąkała się po kraju, w poszukiwaniu dzieci.
 Dziwna rzecz, że ta kobieta jeszcze nie umarła z rozpacz i tęsknoty! A może i umarła właśnie? Kto wie?
 Bereński nawet tak przypuszczał, bo dla czegóżby inaczej nie dawała mu znaku życia przez tak długi czas.
 Dowiedziawszy się z listu Rysia o odnalezieniu Toli i Poli, Bereński natychmiast przyjechał do Warszawy i pędem pobiegł do dziewcząt, aby się dowiedzieć o ich losie.
 Chciał w nich odnaleźć — Krystynę. I skoro już nie były w sierocińcu, wziął na siebie rolę opiekuna ich, jako córki Krystyny.
 Widząc się z Rysiem, powiedział mu raz jeszcze stanowczo:

— Niech pan pamięta, że jestem jedynym, co nigdy nie przestał wierzyć w niewinność Krystyny.
 — Wiem o tem...
 — I dziś wierzę w nią nawet jeszcze bardziej, niż kiedykolwiek.
 — Może pan sam nie wie, jak wielką pan ma słuszość — odparł Rys.
 Rzekł to z tak osobliwym przejęciem i wzruszeniem, że Bereński aż się zdziwił.
 Ale nie pytał o nic...
 Przychodząc do Toli i Poli, Bereński już wiedział mniej więcej od Rysia, jak im się powodzi. Rzekł im więc tylko:
 — Gdym widział waszą matkę po raz pierwszy po powrocie z więzienia... a było to w chwili, gdy wasz ojciec oddawał duszę Bogu... powiedziałem jej, że dom mój stoi dla niej zawsze otworem. Nie chciała przyjąć mojej sąsiedzkiej gościnności odrazu, mówiąc, że przedtem musi spełnić dwa zadania: odnaleźć swoje dzieci i dać dowód swej niewinności. Propozycję moją ponawiam wobec was, moje dzieci. Jesteście same na świecie. Zamieszkajcie u mnie, póki nie odnajdziemy waszej matki. I wierzę mi, że będzie jej miło odnaleźć was w domu tego, który nigdy nie zwątpił o jej niewinności.
 Tola i Pola drżały z radości wzruszenia.
 Byłoby to doprawdy dla nich najlepsze wyjście z sytuacji. Miałyby spokój, którego teraz przedewszystkiem pragnęły.
 Tyle się już wycierpiał, tak bardzo były przyzwyczajone do biedy i udręku, że aż uszom swym nie wierzyły... Stały przed Bereńskim milczące i trwożne, aby znów nie stało się coś, co uniemożliwi im skorzystanie z jego gościnnego zaproszenia. Milczenie ich aż zanepokoilo Bereńskiego.
 Zapytał się:
 — Czyżbyście mi chciały odmówić? I dla czegóż to?
 — Ależ tak, tak, przyjmujemy pańskie łaskawe zaproszenie — szepnęły mu, — przyjmujemy z najszerzej wdzięcznością. I niech pana Bóg błogosławi za to, że pan jedyny zawsze litował się nad naszą nieszczęśliwą mamusią i że właśnie pan też teraz świadczy nam tyle szlachetnej dobroci.
 — Więc świetnie. Zabieram was dziś jeszcze. A może wam to nie dogadza?...
 — Ależ, owszem.

Pola zatelefonowała tylko Rysowi o swoim postanowieniu.
 Oświadczyła mu też, że nie chce zatrzymywać nic z tego, co otrzymała w spadku po Stefanie Areckim. Poprosiła Rysia, aby jako przyjaciel Stefana przejął od niej to wszystko, sprzedał, a pieniądze rozdał biednym. Również pozostawiony jej przez Stefana kapitałik przekazała instytucjom dobroczynnym.
 Na zakończenie zaś rzekła mu:
 — Będziemy od siebie teraz zdaleka... Czy jeszcze cię kiedy ujrzę?...
 Rys odpowiedział na to tylko:
 — Kocham cię.
 I powiesił słuchawkę...
 — — — — —
 Gdyby Pola i Tola miały teraz matkę przy sobie, już nie więcej nie brakowałoby im do szczęścia. Bereński zapewniał je coprawda:

— Jeszcze odrobinę cierpliwości. Odnajdę wam ją, bądźcie spokojne.
 Pisał do wszystkich wojewódzkich wydziałów ewidencji ludności. Dał nawet ogłoszenia do kilku gazet.
 Pola i Tola mogły więc przypuszczać, że wkrótce ujrzą matkę. Wierzyły w to, tem głębiej, ponieważ były zdania, że już przepełnił się kielich gorczy, jakiej im śnąc sądzono zaznać, i że obecnie już przyjdą dla nich jaśniejsze dni.
 Czekwały więc z ufnością na powrót matki i ani razu im nie przemknęło przez myśl, aby ich rozłąka z matką już miała trwać wiecznie...
 Napawały się cichem i spokojnem życiem wiejskiem w Orzechówku, posiadłości Jana Bereńskiego.
 Nie próżnowały, zresztą, krzątając się pilnie przy gospodarstwie wiejskiem.
 Bereński szybko wtajemniczył je we wszelkie „mądrości” prac wiejskich. To też już wkrótce rzadziły sprawnie w hałaśliwej gromadzie kur, kaczek, gęsi i indyków. Doglądały też lnu i konopi.
 Były cały dzień zapracowane. Praca ta pochłaniała całkowicie ich umysły. A jednak... bywały chwile, że nagle jakby się rozmarzały, snując jakieś tajemne myśli...

Dalszy ciąg nastąpi.

DANIEL BACHRACH

Śladami przestępców

Sensacyjne pamiętniki

b. aspiranta Warszawskiego Urzędu Śledczego

Zbrodnia w pociągu pośpiesznym

Bezwzględnie delegowałem jednego z wywiadowców pod wskazany adres i po upływie go dziny miałem już wiadomość, że Helena Cieślak wyjechała przed tygodniem z Wilna w niewiadomym kierunku.
 Po naradzie z naczelnikiem pozostawiliśmy chorą w szpitalu pod nadzorem jednego z agentów. Przed odejściem ze szpitala stwierdziłem jeszcze, że Mierzwiński miał lat czterdzieści i w dniu opuszczenia domu nosił granatowe ubranie i jesionkę. Zgadzało się to wszystko z rysopisem zamordowanego.
 — I cóż myślicie kolego o tej całej sprawie? — zapytał mnie naczelnik, kiedy znaleźliśmy się na ulicy. Jedno się tylko nie zgadza. Jak twierdzi żona zaginionego, uciekł on ze swą kochanką, zresztą mamy potwierdzenie o jej wyjeździe z Wilna tego samego dnia, kiedy znikł i

Mierzwiński, a jednak w przedziale kolejowym był bez swej kochanki.
 — To niczego nie dowodzi, od powiedziałem. Możliwe jest, że nie chciał z nią razem wyjeżdżać z Wilna i z pewnością ona wprawdzie wyjechała i oczekiwała go w umówionym poprzednio miejscu. O ile morderstwo dokonane zostało przy współudziale Mierzwińskiej, lub też przez nią sama, to wyobrażam sobie to w ten sposób. Po jego ucieczce z domu zdenerwowana sama go śledziła i wsiadła z nim do pociągu. Oblała go przedtem kwasem siarczanim, a — kiedy oślepiony z bólu stracił przytomność, zaszytyłowała go i na następnym przystanku wysiadła z pociągu i powróciła do Wilna. Druga hipoteza jest, że ktoś z jej krewnych, na przykład brat ujął się za krzywdę i zamordował Mierzwińskiego. Prze-

dewszystkiem musimy stwierdzić jej alibi, mianowicie, gdzie znajdowała się krytycznej nocy. O ile Mierzwińska sama popelniała zbrodnię, to w żaden sposób nie mogła powrócić do domu przed godziną piątą rano.
 — Natychmiast wydeleguję wywiadowców, by dowiedzieli się, czy Mierzwińska krytycznej nocy wychodziła z domu i kiedy powróciła, oraz każde stwierdzić alibi jej krewnych.
 Po dwóch godzinach powrócił jeden z wywiadowców. Ustalił on, że Mierzwińska krytycznej nocy nie wychodziła z domu. Jedną z sąsiadek była u niej do godziny dwunastej w nocy. Jak wynikało z jej zeznania, Mierzwińska po ucieczce męża rozchorowała się i sąsiadka jej wraz ze służącą opiekowały się nią. Co się zaś tyczy alibi jej krewnych, to nie zdołaliśmy jeszcze ustalić, gdyż rodzina jej zamieszkiwała w Wilejce.
 Następnego dnia rano oczekiwała mnie niespodzianka. Zjawił się nagle rzekomo zamordowany Mierzwiński. Okazało się, że po wyjeździe z domu dowiedział się z gazet o popelnionem samobójstwie żony i powrócił do Wilna.
 Dziwny spłot okoliczności spowodował, iż jestem na tropie mordercy, a przynajmniej znam

przyczynę jego zamordowania, gdy tymczasem musiałem rozpocząć poszukiwania na nowo. Po została jeszcze jedna z kobiet imieniem Anna. Postanowiłem sam zająć się nią.
 — Może będę szczęśliwszy od pańskich wywiadowców — odezwałem się do tamtejszego naczelnika.
 Ustaliłem, że przy ulicy Mikołajewskiej 43 zamieszkuje bezdzietne małżeństwo Mikołaj Koropkin z żoną Anną. Zapomocą wywiadu dowiedziałem się, że w dniu, kiedy popelnione zostało morderstwo, Koropkin wyjechał z Wilna rzekomo zagranicę dla przeprowadzenia kuracji. Sprawdziłem w tamtejszem starostwie, że wyrobił on sobie paszport zagraniczny na wyjazd do Austrii. Bezwzględnie zatelegrafowałem na stację pograniczną Dziejnice i kilka godzin później otrzymałem odpowiedź, że Koropkin granicy dotychczas nie przejeżdżał. Podany mi przez dozorcę domu rysopis Koropkina w zupełności zgadzał się z rysopisem zamordowanego. Polecilem mu udać się ze mną do urzędu śledczego, gdzie pokazałem mu paltó nieboszczyka.
 — To jest paltó pana Koropkina — odpowiedział bez namysłu.
 Nareszcie udało mi się stwier-

dzić, tym razem już bezspornie tożsamość zamordowanego.
 Upowiedziałem dozorcę, by ni komu nie mówił o tem, co zeznał w urzędzie. Przy pomocy miejscowych wywiadowców rozpocząłem dochodzenie, tyczące się pożycia Koropkina z żoną. Ustaliłem, że Koropkin, były urzędnik z czasów rosyjskich, był o dwadzieścia przeszło lat starszy od swojej żony. Dowiedziałem się przytem, że był on bardzo skąpy, natomiast żona jego, kobieta młoda i bardzo przystojna, lubiła się bawić i wydawała duże sumy na stroje. Z tego też powodu między małżonkami były częste zatargi i kłótnie.
 Po wyjeździe męża, Koropkinowa co wieczór wychodziła z domu i jak zeznał dozorca dom mu, towarzyszył jej zwykle bardzo przystojny młody człowiek. Jeden z wywiadowców za poznał się ze służącą Koropkinów i już po paru dniach dowiedział się od niej bardzo ciekawych szczegółów.
 Okazało się, że Koropkin był żonat, już poraż drugi i w przy stepie zazdrości zastrzelił swą pierwszą żonę, został on wówczas skazany na bardzo małą karę, przyznano mu bowiem o koliczności łagodzące.
 Dalszy ciąg nastąpi.

